

SIMON STÅLENHAG

PASÁŽ

Osamelá cesta postapokalyptickou krajinou

Lindeni

Pasáž

Vyšlo aj v tlačovej podobe

Objednať môžete na

www.lindeni.sk

www.albatrosmedia.sk

Lindeni

Simon Stålenhag

Pasáž – e-kniha

Copyright © Albatros Media a. s., 2018

Všetky práva vyhradené.
Žiadna časť tejto publikácie nesmie byť rozširovaná
bez písomného súhlasu majiteľov práv.

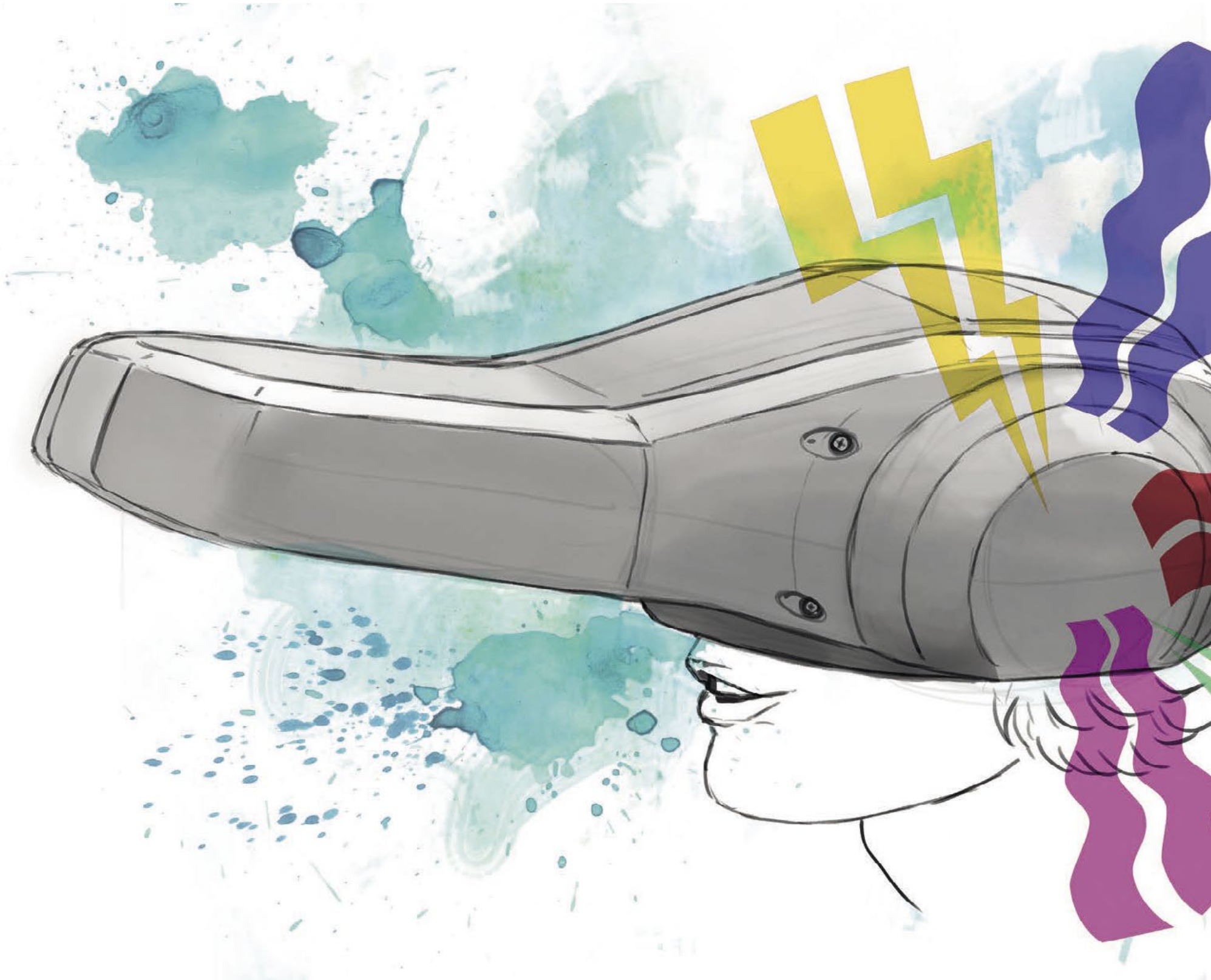
ALBATROS **MEDIA**

Vy ste
nič nepochopili
povedalo dievča
on napísal jedinú básň
je o stratenej láske
viem, kde je
viem, koho hľadáte
ako jediný zachytil môj pohľad
keď som sa dívala
na túto strnulú neživú krajinu
bol konárom, ktorý sa ďalej kýval
keď sa z neho vzniesol vták
a vy môžete pokračovať
ďalej stavať trón
nikdy si naň nesadne
nikdy

Bruno K. Öijer, z básne *Aldrig (Nikdy)* z básnickej zbierky
Svart Som Silver (Čierne ako striebro), 2008

Vojnu viedli a vybrávali piloti na diaľku – muži a ženy na veliacich stanovištiach ďaleko od miest bojov, kde na seba útočili drony bez posádok v strategickej hre počas dlhých siedmich rokov. Piloti federálnej armády mali skvelý život na novo-vystavaných vilových predmestiach, kde si mohli po ceste domov z práce vybrať z tridsiatich druhov ovsených vločiek na raňajky. Ľudia oslavovali techniku i to, že krajinu ušetrila od nezmyselného krviprelievania.

Vedľajšie škody boli dvojakého druhu: civilí, ktorí sa nešťastnou náhodou ocitli v krížovej palbe, a deti federálnych pilotov, ktoré sa ako ústupok božstvu vojenskej technológie všetky narodili mŕtve.

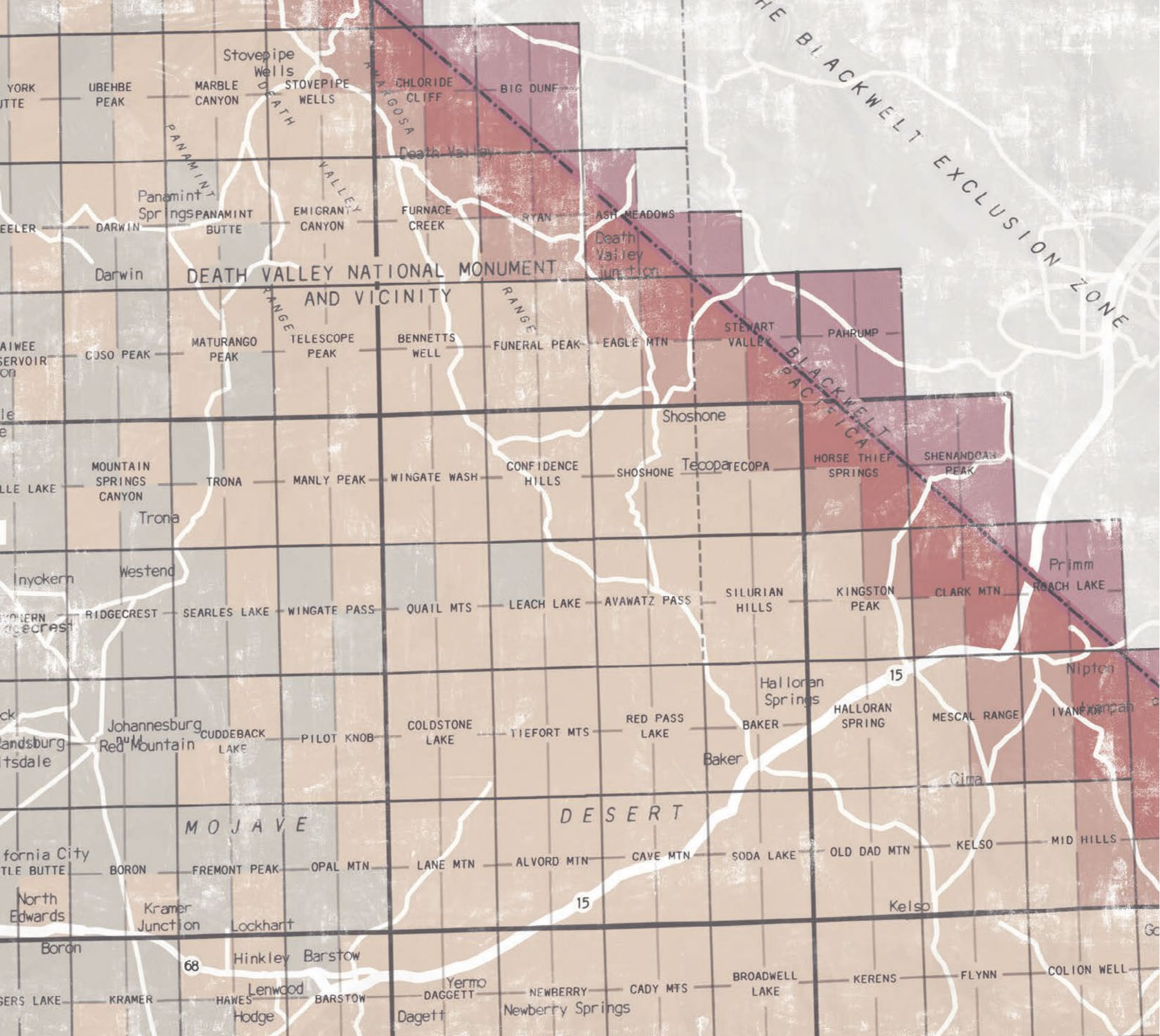
mode 6

A new experience arrives.

01.11.1996

*Mode 6 is compatible with all Sentre Stimulus devices.

DEATH VALLEY NATIONAL MONUMENT
AND VICINITY

THE BLACKWELT EXCLUSION ZONE

BLACKWELT
PACIFIC

MOJAVE

DESERT

YORK BUTTE, UBEHBE PEAK, MARBLE CANYON, STOVEPIPE WELLS, STOVEPIPE WELLS, CHLORIDE CLIFF, BIG DUNE, PANAMINT VALLEY, DEATH VALLEY, PANAMINT SPRINGS, SPANAMINT BUTTE, EMIGRANT CANYON, FURNACE CREEK, RYAN, ASH MEADOWS, DEATH VALLEY JUNCTION, DARWIN, MATURANGO PEAK, TELESCOPE PEAK, BENNETTS WELL, FUNERAL PEAK, EAGLE MTN, STEWART VALLEY, PAHRUMP, SHOSHONE, SHOSHONE, HORSE THIEF SPRINGS, SHENANDOAH PEAK, MOUNTAIN SPRINGS CANYON, TRONA, MANLY PEAK, WINGATE WASH, CONFIDENCE HILLS, SHOSHONE, TECOPATECOPA, TRONA, WESTEND, RIDGECREST, SEARLES LAKE, WINGATE PASS, QUAIL MTS, LEACH LAKE, AVAWATZ PASS, SILURIAN HILLS, KINGSTON PEAK, CLARK MTN, ROACH LAKE, INYOKERN, JOHANNESBURG, RED MOUNTAIN, CUDEBACK LAKE, PILOT KNOB, COLDSTONE LAKE, TIEFORT MTS, RED PASS LAKE, BAKER, HALLORAN SPRING, Mescal Range, IVANPARK, HALLORAN SPRINGS, BAKER, HALLORAN SPRING, NIPTON, BORON, FREMONT PEAK, OPAL MTN, LANE MTN, ALVORD MTN, CAVE MTN, SODA LAKE, OLD DAD MTN, KELSO, MID HILLS, NORTH EDWARDS, KRAMER JUNCTION, LOCKHART, HINKLEY, BARSTOW, YERMO DAGGETT, NEWBERRY, CADY MTS, BROADWELL LAKE, KERENS, FLYNN, COLION WELL, GERS LAKE, KRAMER, HAWES, BARSTOW, DAGGETT, NEWBERRY SPRINGS

MOHAVSKÁ PÚŠŤ, PACIFICA, USA
JAR 1997

Máj je obdobie prachu. V opare hmly sa vzdúvajú a padajú závaný vetra, nesú so sebou veľké sivohmedé kúdoly prachu, ktoré sa zavýjjajú a syčiac nabáňajú nad krajinou. Víria nad zemou, prenikajú kosodrevinou a pokračujú ďalej, až sa nazbierajú do zvlneých dún, ktoré nebadateľne putujú a rastú v ustavičnom hukote.

Kedysi varovali strážcov majákov, aby pridlho nepočúvali more. Vystríhali ich, že prídu o rozum, prenasledovaní tajomnými hlasmi.

Akoby sa v tom dunení nachádzal akýsi kód, ktorý, len čo ho mozog zachytí, nezvratne vyvolá démonov z hlbín.

Vietor som už nepočula. Plecia ma boleli, lebo som niesla ťažkú brokovnicu, a nohy mi pracovali mechanicky, ako by mi ani nepatrili. Myšlienky mi ulietali do denného sna: spomenula som si na Teda pod slnečníkom v Soeste, ležal tam s veľkými pestrofarebnými vtákmi v náručí a o niečom sníval. Pery sa mu pohybovali.

Uvedomila som si, že mám v ústach čosi mäkké, zastala som a vyplula sivú hrudku zoschnutých slín. Skip podišiel bližšie a hľadel na pluvanec, ktorý ležal na zemi ako chlpatá motýlia larva. Dupla som naň a snažila sa ho zatlačiť do piesku, ale podarilo sa mi ho len rozvalkať na dlhú špagetu. Skip ma nemo sledoval.

To je prach, povedala som.

Výbrala som z batoha fľašu s vodou, vypláchla si ústa a párkrát som vodu vyplula. Keď som si batoh znovu nasadila, všimla som si, že o kúsok ďalej v piesku niečo leží. Z púštnej duny vytŕčal kúsok ružovej látky, nadutý vo vetre ako nevelký padáček. Podišla som k nemu a nohou sa toho dotkla. Boli to spodky.

Ružové spodky odleteli zo strešného boxu na starom oldsmobile, odstavenom na neďalekom parkovisku. Vrchnák boxu bol otvorený vo vetre a celé priestranstvo pokrývali kúsky odevov. Auto bolo zaprášené, no inak sa zdalo, že je v poriadku – nemalo defekt ani rozbité reflektory a okná boli nepoškodené.

Pravdepodobne išlo o drahý model, a jeho majitelia, ktorí ležali v piesku hneď vedľa, boli postarší pár. Zadné sedadlá prikryvali dva podlhovasté kartóny a všade boli rozsypané polystyrénové vložky. Inak auto znútra vyzeralo dobre. Prehľadala som tým dvom vrecká, dúfala som, že nájdem peniaze. Žena ich mala prázdne, ale v mužovom lavom vrecku som našla kľúče od auta a zloženú obálku. V nej bol rukou písaný list, desaťdolarová bankovka, potvrdenka na dve Sentre Stimulus TLE a čosi, čo vyzeralo ako dve víza do Kanady. Sadla som si za volant, zasunula do zapalovania kľúč a otočila ním. Motor elektronicke zavŕčal, zakašlal a naskočil. Na paneli na palubnej doske sa rozsvietili digitálne značky, syntetické hodiny začali blikať a na displeji pod tachometrom sa objavil zelený text: DOBRÝ DEŇ. Predklonila som sa, očistila volant a uvedomila som si, že s troškou šťastia toto môže byť posledné auto, ktoré budem riadiť, prv ako dorazíme k moru.

Walter, ty si sa ma predtým pýtal, načo im vlastne bude. Teda ten chlapec. Keď to len tak rovno poviem, znie to ako totálne bláznovstvo. Ako to vysvetlíš, aby si tomu rozumel?

Vieš, ako funguje mozog? Máš predstavu o tom, čo v skutočnosti vieme o fungovaní ľudského mozgu a vedomia? A tým nemyslím nejaký hókuspókus new age, ale bázu poznatkov, ktorú seriózní bádatelia získali za tristo rokov neúnavného skúmania podrobeného vedeckému skepticizmu. Mám na mysli poznanie, ktoré možno získať tým, že sa doslova vrtáme v hlavách ľudí, študujeme ich správanie a experimentujeme, aby sme mohli oddeliť pravdu od bludných teórií o mozgu a vedomí, ktoré sa nezhodujú so skutočnosťou. Hovorím o poznatkoch o mozgu, ktorých výsledkom je neuronické vedenie vojny, neurografická sieť a Centre Stimulus TLE. Čo o tom vlastne vieš?

Predpokladám, že máš o tom všetkom typickú predstavu dvadsiateho storočia. „Ja“ nejakým spôsobom sídli v mozgu, ako malý pilot v kokpíte za očami. Vnímaš ho ako zmes spomienok, pocitov a vecí, čo ťa vedia rozplakať, a toto všetko sa zrejme naozaj odohráva v tvojej hlave, lebo by bolo zvláštne, keby sa to dialo v srdci, o ktorom si sa učil, že je to sval. Zároveň sa však ťažko zmieruješ s tým, že všetko to, čo tvorí tvoju osobnosť, všetky tvoje myšlienky a skúsenosti a poznatky a vkus a názory, by čisto fyzicky malo existovať v tvojej lebke. A tak sa radšej nad tým nezamýšľaš a nepýtaš sa, či „jestvuje ešte čosi viac“; uspokojíš sa s nejasným obrazom čohosi éterického, čo sa vznáša okolo nás v nedefinovateľnej temnote.

Asi to ani neoznačíš slovom, ale obaja predsa vieme, že máš na mysli klasickú dušu. Veríš v neviditeľnú príšeru.

TRESPASSING - LOITERING
FORBIDDEN BY LAW

Sedela som s naštartovaným motorom a študovala Skipovu mapu. Nakreslil červený kruh na mori kúsok na sever od San Francisco Memorial City, presne vedľa mysu, ktorý vystreľoval do mora ako dlhý prst. Celkom na vonkajšom výbežku mysu sa nachádzala malá osada, ktorú Skip začmáral červenou. Point Linden. A do rohu mapy pripol spinkou brožúrku propagujúcu dom číslo 2 139 na Mill Road.

Nebolo celkom ľahké odhadnúť, kde presne sa nachádzame, ale domnievala som sa, že sme niekde západne od hranice štátu Pacifica, zrejme v blízkosti medzištátnej cesty číslo 15. Väčšina ciest v juhovýchodnej Pacifice mohla byť v súčasnosti nezjazdná pre prach, ale ja som sa naozaj chcela vyhnúť veľkomestám a husto osídleným oblastiam na západe, pokiaľ sa len dalo. Museli sme sa prispôbovať okolnostiam. Najskôr sme boli jednoducho nútení ísť na západ, kým sa cesty nezlepšia. S trochou šťastia bude cesta US 395 na sever otvorená, a v tom prípade sme sa mohli dostať hore do riedko osídlených oblastí na východ od vrchov Sierra Nevady.

Cesta číslo 15 sa takmer strácala pod mäkkou vrstvou prachu a výhľad bol veľmi zlý. Z času na čas sa na vozovke vynárali odstavené autá, takže som sa neodvážila ísť rýchlejšie ako štyridsiatkou. Lepila som sa na volant v snahe sústrediť sa, aby som vedela rozlíšiť kraje vozovky pod prachom, ale jazdilo sa mi čoraz ťažšie. Popoludní vietor zosilnel a výhľad bol taký zlý, že nám neostalo nič iné, len prečkať búrku. Zišla som pri prvom lepšom výjazde a zastala na niečom, o čom som si myslela, že je to parkovacia plocha pri diaľnici. Za oknami víchor šialene lomcoval kríkmi, výhľad postupne zastierali prúdy prachu a piesku, až kým nebolo vidieť vôbec nič.

Zaspali sme obklopení bezútešnou tmou. Auto sa hojdalo v poryvoch vetra a mne sa snívalo, že som v bruchu obra.

FIRE RESCUE

FLORIDA
2HZ 376

Ráno sa už vietor utíšil a pred autom stálo niekoľko obrovských žltých káčerov. Na chvíľu som si pomyslela, že ich cez noc priviala víchrice, ale ukázalo sa, že miesto, kde sme prespali, bola akási strelnica a všetky káčery boli dokaličené rozličnými typmi munície veľkého kalibru.

Niekoľko hodín sme skúmali opustenú strelnicu. Našli sme kompletnú debničku s náradím a škatuľu dopoly naplnenú brokovými nábojmi. Na matraci v kôlni niečo ležalo a civelo do stropu s doširoka roztvorenými očami. Vyzeralo to ako figurína. Načerveno namaľované ústa na veľkej tvári boli otvorené do tmy. Pri myšlienke na to, čo všetko do toho otvoru vnikalo, som zvrátila tvár. Opatrne som sa dotkla figuríny rukou obalenou rukávom trička a prevrátila ju nabok. Krížovým skrutkovačom som jej otvorila kryt na chrbte a vybrala tri veľké vanádiové batérie. Boli teplé.

Keď sme nasadli do auta a ja som sa chystala naštartovať, zarazila som sa. Niečo ma znepokojovalo. Odopla som si bezpečnostný pás, vzala brokovnicu a vyšla z auta. Skipovi som prikázala, aby ostal sedieť a zamkol sa, potom som opatrne zatvorila dvere a znova vykročila k strelnici.

Majiteľa sexuálneho robota som našla v ošumelom karavane na druhej strane areálu. Ležal tam bezzubý a zarastený v neuroprilbe a lapal vzduch. Telo mal úplne vychudnuté a scvrknuté a všade naokolo sa šíril zápach. Z ramena mu vykúkala hadička, viedla do stojana s infúziou a odtiaľ do obrovského kontajnera v strope naplneného lepkavou žltou tekutinou. Starý muž bol úplne bezvládný a netrúfla som si odhadnúť, ako dlho tam v tomto stave ležal. Našla som dvesto dolárov stočených v sklennom pohári pod posteľou, vzala si ich a odišla.

Trvalo nám dve noci, kým sme sa dostali z uzavretej zóny. Nechcela som, aby nás nachytali, keď budeme prekonávať zátaras, takže posledným úsekom do mesta Barstow som pre istotu prešla až po polnoci. Rátala som s tým, že tam natankujeme, kúpime si jedlo a potom odbočíme na cestu číslo 395 na sever, ale sucho sa za posledné roky rozšírilo aj na západ a vyradilo z prevádzky celý Barstow. Mesto pohltil piesok a prach. Až na niekoľkých bezdomovcoch, ktorí dunami ťahali svoje vozíky, boli ulice úplne pusté. Ak sme chceli natankovať, museli sme pokračovať ďalej a presunúť sa o desiatky míľ smerom na Mohave, čo sa mi ani trochu nepáčilo.

Auto sa kĺzalo púštnou nocou ako ponorka hlbokomorskou priekopou. Hodiny v aute ukazovali pol štvrtej ráno, keď sme prvýkrát na obzore zazreli svetlá Mohave. Keď sme sa k nim blížili, zhasla som svetlá a išla celkom pomaly, aby som neprehliadla nažltlo blikajúce zátaras. Odstavila som auto na krajnici a vypla som motor. Skip spal a musela som ho zobudiť. Posadil sa a dlhú chvíľu len tak cival von oknom. Vysvetlila som mu, že potrebujem, aby mi pomohol so zátarasou, potom sme vyliezli z auta a posledné stovky metrov sme prešli peši. Spolu sa nám podarilo bariéru dostatočne posunúť, aby auto mohlo prejsť, a keď sme ním obišli zátaras, vrátili sme sa a zahľadili stopy. Svetlá som pre istotu nezapla, kým sme nezašli až do mesta.

Zaparkovali sme na opustenom parkovisku na kraji mesta. Keď som si ľahla na zadné sedadlo, za zavretými viečkami som sledovala, ako sa od nás vzdaluje búrka. Vyzerala ako obrovská stena z hnedej bavlny.